

Î N C H E I E R E

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând cererea formulată de către Gospodăria Țărănească „Banuh Victor Victor”, reprezentată de avocatul Paciurca Iulian, cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești ce vizează restituirea mijloacelor bănești încasate în temeiul întoarcerii executării,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gloria - Qvarc” împotriva Gospodăriei Țărănești „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana, cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, și

acțiunea reconvențională înaintată de Gospodăria Țărănească „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Gloria - Qvarc”, cu privire la declararea nulă a actelor juridice,

c o n s t a t ă :

La 6 noiembrie 2017, S.R.L. „Gloria – Qvarc” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana, cu privire la încasarea, în mod solidar, de la G.Ț. „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana, a sumei totale de 485 029, 32 de lei, ceea ce include: datoria în mărimea de 213 564 de lei; penalitatea în cuantum de 156 039, 60 de lei; venitul ratat în sumă de 95 441, 16 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 19 983,67 de lei. La fel, societatea reclamantă a cerut compensarea cheltuielilor judiciare, în mod solidar, de la G.Ț. „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana în volum deplin de 16 527, 25 de lei, achitați la depunerea acțiunii sub forma taxei de stat (vol. I, f. d. 79).

Prin încheierea din 22 martie 2018, Judecătoria Edineț, sediul Central a primit în procedură acțiunea reconvențională formulată de G.Ț. „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana împotriva S.R.L. „Gloria – Qvarc”, cu privire la declararea nulă a contractelor de vânzare – cumpărare nr. 79/1 din 28 decembrie 2016 și nr. 79/2 din 17 mai 2017, precum și declararea nulă a contractelor de fidejusiune nr. 79 din 28

decembrie 2016 și nr. 79 din 17 mai 2017. La fel, reclamantii au cerut declararea nulă a contractului de gaj din 29 iunie 2017, încheiat între S.R.L. „Gloria – Qvarc” și Banuh Tatiana și compensarea cheltuielilor judiciare (vol. I, f. d. 68).

Prin hotărârea din 29 mai 2018, Judecătoria Edineț, sediul Central a respins acțiunea reconvențională formulată de G.Ț. „Banuh Victor Victor” și Banuh Tatiana în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă. De asemenea, prima instanța a statuat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Gloria – Qvarc” (vol. I, f. d. 134, 142 – 154).

Curtea de Apel Bălți, prin decizia din 9 octombrie 2018, a admis apelul formulat de Banuh Tatiana și G.Ț. „Banuh Victor Victor”, a casat hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriai Edineț, sediul Central în partea încasării venitului ratat și a pronunțat, în acest sens, o nouă hotărâre de respingere a acestei pretenții. În rest, hotărârea atacată a fost menținută (vol. I, f. d. 193 – 207).

Prin decizia din 27 februarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul declarat de către Banuh Tatiana și G.Ț. „Banuh Victor Victor”, a casat integral decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriai Edineț, sediul Central, și a pronunțat o hotărâre nouă de respingere integrală a ambelor acțiuni. La fel, instanța de judecată a decis anularea măsurilor de asigurare aplicate prin încheierea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriai Edineț, sediul Central (vol. I, f. d. 242 – 259).

La 6 august 2019, G.Ț. „Banuh Victor Victor”, reprezentat de avocatul Paciurca Iulian, a înregistrat o cerere referitoare la eliberarea ordonanței judecătorești la Curtea Supremă de Justiție. În esență, pârâtul – intimat a sugerat că este îndreptățit să depună prezenta cerere pentru a cere restituirea mijloacelor bănești încasate în temeiul întoarcerii executării. Opinia acestuia a fost întemeiată pe art. 158 alin. (1) și alin. (4), art. 159 alin. (2) din Codul de executare, precum și art. 344, art. 345 lit. o) și art. 347 din Codul de procedură civilă (vol. II, f. d. 2).

Studiind cererea formulată de către G.Ț. „Banuh Victor Victor”, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea dedusă judecății urmează a fi strămutată la Judecătoria Edineț, sediul Central, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă: cauza a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

Obiectul cererii supuse analizei se referă la eliberarea ordonanței în vederea întoarcerii executării silite. În acest sens, G.Ț. „Banuh Victor Victor” a precizat că S.R.L. „Gloria – Qvarc” a primit suma de 196 209,85 de lei în urma procedurii de executare silite întemeiată pe decizia din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți. Suma respectivă a fost distribuită în perioada 28 – 30 ianuarie 2019. Cu toate acestea, la 27 februarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia menționată și a respins ambele acțiuni. Prin urmare, la 6 august 2019, G.Ț. „Banuh Victor Victor” a comunicat pentru prima dată Curții Supreme de Justiție că S.R.L. „Gloria – Qvarc” a beneficiat de rezultatele executării silite.

Colegiul lărgit trebuie să răspundă la întrebarea dacă are competență jurisdicțională materială de a emite ordonanțe judecătorești în temeiul art. 345 lit. o) din Codul de procedură civilă. În acest sens, competența dată reprezintă aptitudinea

recunoscută de lege a unei instanțe de judecată de a examina și de a soluționa cererea pre-citată.

Conform art. 158 alin. (2) din Codul de executare, dacă instanța de judecată care a rejudecat cauza nu a soluționat întoarcerea executării hotărârii anulate, pârâtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile.

Articolul 159 din același Cod prevede că instanța de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinând apelul sau recursul, anulează hotărârea instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care respinge parțial sau integral acțiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol. În cazul în care de recurs nu a dispus întoarcerea executării, pârâtul poate înainta o acțiune în condițiile art.158 din prezentul cod.

În conformitate cu art. 344 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ordonanța judecătorească este o dispoziție dată unipersonal de judecător, în baza materialelor prezentate de creditor, privind încasarea de sume bănești sau revendicarea de bunuri de la debitor în pretențiile specificate la art.345. Potrivit ultimului articol citat, se emite ordonanță judecătorească în cazul în care pretenția: o) se referă la întoarcerea executării conform art.158 alin.(2) din Codul de executare.

Prin intermediul normelor juridice citate, Colegiul lărgit învederează că, pentru a admite întoarcerea executării, instanța de recurs trebuia să cunoască la momentul judecării recursului despre procedura respectivă. În ordine de recurs, instanța de judecată reține că G.Ț. „Banuh Victor Victor” sau S.R.L. „Gloria – Qvarc” nu au furnizat informații cu privire la executarea silită a deciziei definitive din 9 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți. Circumstanța evocată nu a permis aplicarea art. 159 alin. (1) din Codul de executare.

În atare ipoteză, pârâtul – intimat G.Ț. „Banuh Victor Victor” a avut posibilitatea procedurală de a înainta o acțiune în condițiile art. 158 alin. (2) din Codul de executare. Pe măsură ce regula dată a fost impusă de legislator, instanța de judecată consideră că întoarcerea executării silită este posibilă doar în procedură de ordonanță. Această procedură reprezintă o dispoziție dată unipersonal de judecător, în baza materialelor prezentate de creditor privind încasarea de sume bănești în pretențiile specificate la art.345 lit. o) din Codul de procedură civilă.

În opinia lui G.Ț. „Banuh Victor Victor”, art. 159 alin. (2) din Codul de executare oferă abilitate Curții Supreme de Justiție de a emite ordonanțe în procedură simplificată. Mai mult, pârâtul – intimatul a raportat viziunea sa la art. 158 alin. (2) din același cod.

Totuși sintagma „în această instanță” indicată în articolul pre-citat va fi cercetată în vederea stabilirii sensului ei prin metoda gramaticală și logică în felul următor. Pe de o parte, articolul 158 din Codul de executare este denumit „Soluționarea de către prima instanță a întoarcerii executării”. În speță, Curtea Supremă de Justiție, care a casat decizia instanței de apel, nu a dispus întoarcerea executării din motivul lipsei documentelor pe acest segment. Pe de altă parte, ordonanțele judecătorești pot fi emise doar de către judecător unipersonal. Excepții de la regula menționată nu au fost indicate în legea procedurală. În definitiv, art. 159

alin. (2) din Codul de executare prevede că pârâtul – intimat va depune acțiunea în condițiile art. 158 din legea menționată.

Din raționamentele deduse și constatate, sintagma de mai sus trebuie interpretată în sensul că întoarcerea executării va fi examinată de către judecătorul din prima instanță în procedură de ordonanță, ca unic competent de jurisdicție materială.

În astfel de împrejurări, Colegiul lărgit constată că nu dispune de competență materială de a soluționa o cerere de eliberare a ordonanței în legătură cu restituirea mijloacelor bănești încasate în temeiul întoarcerii executării. Așadar, cererea prezentată supra va fi examinată de Judecătoria Edineț, sediul Central în acord cu cerințele art. 344 din Codul de procedură civilă.

Având în vedere circumstanțele stabilite supra, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va strămuta, după competența jurisdicțională materială, cererea avansată de către G.Ț. „Banuh Victor Victor” la Judecătoria Edineț, sediul Central.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. b) și art. 270 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se strămuta cererea formulată de către Gospodăria Țărănească „Banuh Victor Victor”, reprezentată de avocatul Paciurca Iulian, cu privire la eliberarea ordonanței judecătorești ce vizează restituirea mijloacelor bănești încasate în temeiul întoarcerii executării, după competența jurisdicțională materială, la Judecătoria Edineț, sediul Central.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Victor Burduh